

การประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565

2

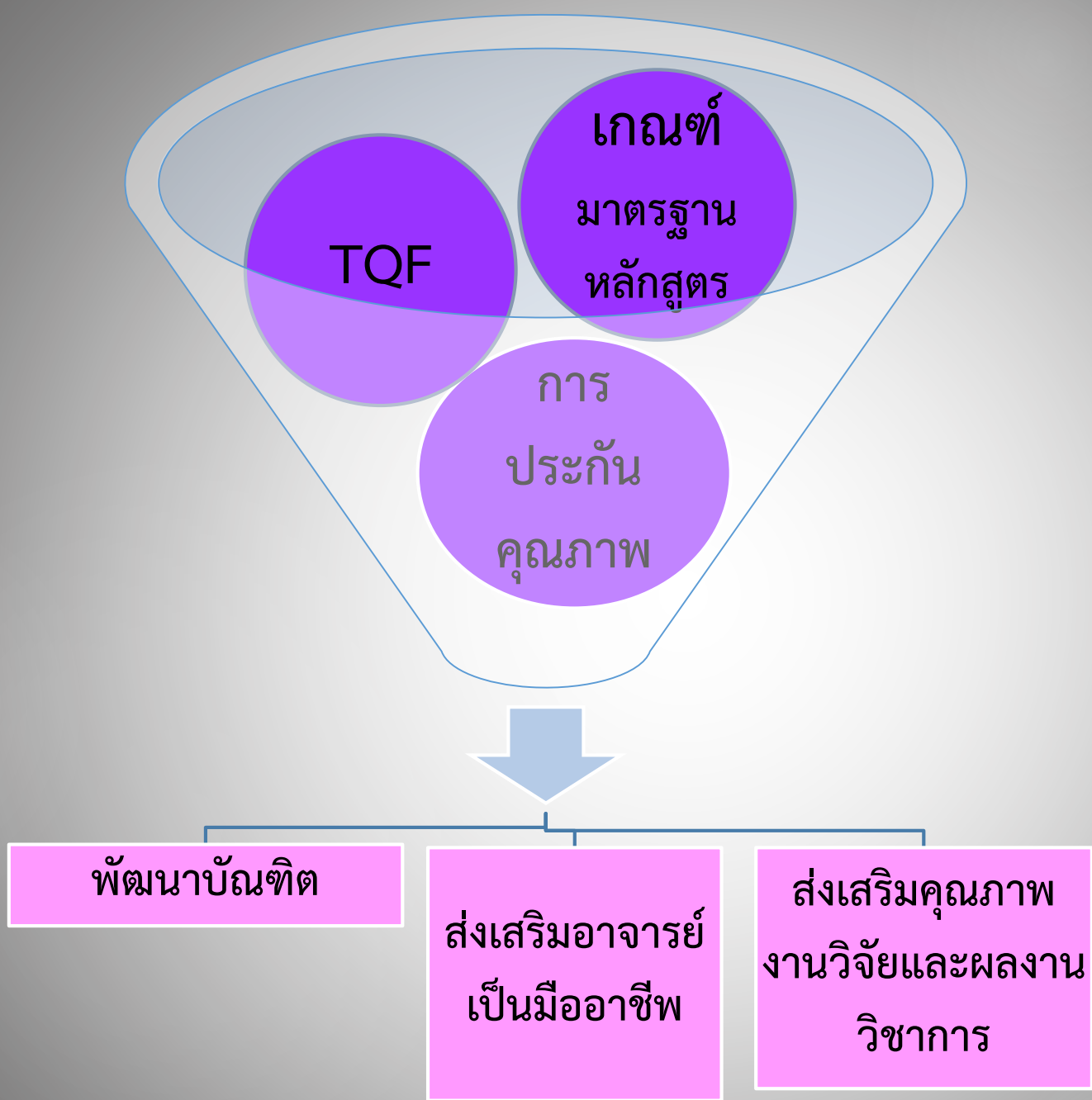
“ยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ
สู่ตลาดแรงงาน และพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ .....โดยใช้
กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษา
บนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ

(กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (ปี พ.ศ. 2551 -2565)

กรอบการกำกับมาตรฐานการผลิตบัณฑิต

3

- ▶ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
- ▶ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- ▶ การประกันคุณภาพการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2558

1. เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการจัดหลักสูตรและเอื้อให้เกิดความร่วมมือกับองค์กรภายนอก
2. เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในประเด็นคณาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษา
3. เพื่อรองรับการบริหารจัดการหลักสูตรตามแนวทางที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

**กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
(TQF)**

วัตถุประสงค์ของ

8

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

1. เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุง หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ (เป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ หรือ Learning Outcome ที่สาขากำหนด)
2. เพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับ อุดมศึกษา และสามารถเทียบเคียงกันได้ โดยกำหนดให้มีการเผยแพร่หลักสูตรที่เป็นไปตาม TQF ในฐานข้อมูล TQR (Thai Qualifications Register)

วัตถุประสงค์

- ❑ เพื่อให้สาธารณชนรับรู้ว่าหลักสูตรมีการจัดการศึกษาได้คุณภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด
- ❑ เพื่อให้มีการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด (Expected Learning Outcomes) อย่างสม่ำเสมอ

ทั้งนี้ การเผยแพร่หลักสูตรให้เป็นไปตามความสมัครใจของสถาบันอุดมศึกษา

หลักเกณฑ์การเผยแพร่หลักสูตรใน TQR

10

- ❑ สกอ. จะเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร
- ❑ ผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตร

หลักเกณฑ์การเผยแพร่หลักสูตรใน TQR (ต่อ)

กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไปทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่

หากต่อมาปรากฏว่า ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของ

สถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด สกอ. จะเสนอ กกอ. พิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น

ขั้นตอนการดำเนินการเผยแพร่หลักสูตร TQR (Thai Qualifications Register)

1. สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินตนเอง และมีผลการประเมินตนเอง ระดับดีขึ้นไป ต่อเนื่องกัน 2 ปี
2. สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรจากทะเบียนรายชื่อผู้ประเมินคุณภาพภายในสำหรับตรวจประเมินหลักสูตรเพื่อขึ้นทะเบียน TQR
3. คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตรที่จะขอขึ้นทะเบียน TQR เพื่อยืนยันผลการประเมิน ผ่านระบบ CHE QA Online
4. สถาบันอุดมศึกษาเสนอสภาสถาบันให้ความเห็นชอบ / ทราบ ในการขอขึ้นทะเบียนหลักสูตร TQR
5. สถาบันอุดมศึกษาแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนหลักสูตร TQR มายัง สกอ. พร้อมแนบมติสภาสถาบันและคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร รวมทั้งข้อมูลด้านคุณภาพของผู้เรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรต่างๆ (Program Learning Outcomes) ที่จะสะท้อนให้สังคมรับรู้ได้ว่าบัณฑิตจากหลักสูตรนั้นๆ จะต้องมีองค์ความรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ (สรุปย่อประมาณครึ่งหน้ากระดาษ)
6. สกอ. ตรวจสอบการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายใน วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรผ่านระบบ CHE QA Online และเสนอคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พิจารณากลับกรองผลการประเมินว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนดก่อนนำเสนอ ค.ป.ภ. พิจารณาขึ้นทะเบียน TQR และเสนอ กกอ. เพื่อทราบต่อไป

การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ระดับหลักสูตร เพื่อการ เผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ¹³ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

- ▶ ผู้ประเมิน **TQR** จำนวน อย่างน้อย 3 คน ซึ่ง มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับ สาขาวิชาที่ขอรับการประเมิน โดย เกินกว่ากึ่งหนึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก สถาบัน และ อย่างน้อยหนึ่งคนของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกนั้นต้องมีคุณวุฒิตรง กับสาขาวิชาที่ขอรับการประเมิน ทั้งนี้ ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จากภายนอกสถาบัน
- ▶ คณะกรรมการประเมิน **TQR** ทุกคนต้องขึ้นทะเบียนผู้ประเมินคุณภาพ ภายในระดับหลักสูตรของ สกอ.

คุณสมบัติเฉพาะของผู้ประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร

14

หลักสูตรที่ขอรับการประเมิน	คุณสมบัติของผู้ประเมิน
ระดับปริญญาตรี	<ul style="list-style-type: none"> - มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือ - ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับ ผศ.ขึ้นไป
ระดับปริญญาโท	<ul style="list-style-type: none"> - มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป หรือ - ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับ รศ.ขึ้นไป
ระดับปริญญาเอก	<ul style="list-style-type: none"> - มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป หรือ - ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับ ศ.ขึ้นไป

ระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนหลักสูตร TQR¹⁵

กำหนดระยะเวลาการขึ้นทะเบียนฯ

ตามรอบระยะเวลาการปรับปรุงของหลักสูตร

ทั้งหลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา

ให้มีระยะเวลาการปรับปรุงหลักสูตรตามที่กำหนด

ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ คือ 5 ปี

การดำเนินการประกันคุณภาพของหลักสูตรที่ขึ้นทะเบียน TQR แล้ว

1. ดำเนินการประเมินตนเองเป็นประจำทุกปีการศึกษา
2. จัดส่งข้อมูลผ่านระบบ CHE QA Online เป็นประจำทุกปีการศึกษา
  - ข้อมูลพื้นฐาน (Common Data Set)
  - รายงานผลการกำกับมาตรฐานตามองค์ประกอบที่ 1
  - รายงานการประเมินตนเอง

รายการ CDS ที่สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งผ่านระบบ CHE QA Online

17

1. จำนวนหลักสูตร (7)
2. จำนวนหลักสูตรนอกที่ตั้ง (6)
3. จำนวนนักศึกษา (6)
4. จำนวนอาจารย์ประจำตามตำแหน่งทางวิชาการและคุณวุฒิการศึกษา (20)
5. คุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตร (12)
6. ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร (20)
7. การมีงานทำของบัณฑิต (11)
8. ผลงานทางวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท (16)
9. ผลงานทางวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก (15)
10. นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (7)
11. จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัย (24)
12. จำนวนผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย (73*) (มีจำนวนมาก เนื่องจากจำแนกตาม 3 กลุ่มสาขาวิชา)

การประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์

19

- ❑ เพื่อกำหนดแนวทางในการ ‘ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน’ ระดับอุดมศึกษา โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและความมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษาฯ
- ❑ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาฯ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ‘บริบทและเจตนารมณ์’ ของสถานศึกษา และ ‘มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง’
- ❑ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ

20

ระบบการประกันคุณภาพภายใน พ.ศ.2557

- ❑ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร คณะ สถาบัน ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553
- ❑ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษามีอิสระในการเลือกระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้สอดคล้องกับบริบทและเจตนารมณ์ของตนเองและเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสามารถรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน

21

พ.ศ.2557 (ต่อ)

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่สถาบันอุดมศึกษาเลือกใช้

- ❑ ต้องเป็นระบบที่สนองต่อเจตนารมณ์แห่ง พรบ.การศึกษาแห่งชาติ และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553
- ❑ อาจเป็นระบบที่ ค.ป.ภ. พัฒนาขึ้น หรือ เป็นระบบคุณภาพอื่นที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลซึ่งสามารถประกันคุณภาพได้ตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะวิชา และ/หรือสถาบัน

แนวปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาที่เลือกใช้ระบบประกันคุณภาพของ สกอ.

22

- ระบบประกันคุณภาพที่ สกอ. พัฒนาขึ้น มีทั้งระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน โดยมีความเชื่อมโยงกัน
  - ระดับหลักสูตร **เชื่อมโยงกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบ TQF**
  - ระดับคณะและสถาบัน **เชื่อมโยงกับ สมศ. และ ก.พ.ร.**

- ระบบประกันคุณภาพระดับหลักสูตร ประสงค์จะใช้ทดลองนำร่องกับหลักสูตรที่มีประกาศกระทรวงฯ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิฯ หรือ มคอ.1 แล้ว แต่ทั้งนี้ สาขาวิชาอื่นๆ ก็สามารถนำไปใช้ได้

- สถาบันอุดมศึกษาที่เลือกใช้ระบบของ สกอ. ดำเนินการประกันคุณภาพด้วยตนเอง และรายงานผลการประเมินคุณภาพตามระบบดังกล่าว พร้อมข้อมูล CDS ผ่านระบบ CHE QA ONLINE ทุกสิ้นปีการศึกษา

แนวปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาที่เลือกใช้ระบบประกันคุณภาพอื่น ²³

- ❑ สถาบันอุดมศึกษาเทียบเคียงระบบและกลไกประกันคุณภาพที่จะนำมาใช้กับระบบและกลไกที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ และในคู่มือประกันคุณภาพของ สกอ. แล้วจึงเสนอระบบนั้นผ่านสภาสถาบันให้ ค.ป.ภ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ❑ เมื่อ ค.ป.ภ. ให้ความเห็นชอบระบบดังกล่าวแล้ว สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และรายงานผลการประเมินคุณภาพตามระบบดังกล่าว โดยจัดส่งเป็น PDF File พร้อมผลการกำกับตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และข้อมูล CDS ผ่านระบบ CHE QA ONLINE ทุกสิ้นปีการศึกษา

ระบบประกันคุณภาพอื่นที่ ค.ป.ภ.ให้ความเห็นชอบแล้ว

24

ระบบ	ระดับหลักสูตร	ระดับคณะ	ระดับสถาบัน
ระบบของ สากล	<ul style="list-style-type: none"> ■ AUN-QA ■ ABEST21 (บริหารธุรกิจ) ■ EPAS (บริหารธุรกิจ) ■ WFME (แพทยศาสตร์) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ AACSB (บริหารธุรกิจ) ■ EQUIS (บริหารธุรกิจ) ■ EdPEX (สกอ.) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EdPEX (สกอ.)
ระบบของ สภาวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> ■ สภาการพยาบาล ■ สภาเทคนิคการแพทย์ ■ สภาเภสัชกรรม ■ สภากายภาพบำบัด 	-	-
ระบบที่ ม/ส พัฒนาขึ้นเอง	<ul style="list-style-type: none"> ■ CUPT-QA (ทปอ.) ■ CU-CQA100 (จพ) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CUPT-QA (ทปอ.) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CUPT-QA (ทปอ.)

□ กรณีหลักสูตรใช้ระบบการรับรองของสากล

- ❖ ได้รับการรับรองตามระบบของสากลแบบไม่มีเงื่อนไข
ระยะเวลาการขึ้นทะเบียนตามระยะเวลาการรับรองของระบบ
สากลนั้น

□ กรณีหลักสูตรใช้ระบบการรับรองของสภาวิชาชีพ

- ❖ ได้รับการรับรองตามระบบของสภาวิชาชีพแบบไม่มีเงื่อนไข
ระยะเวลาการขึ้นทะเบียนตามระยะเวลาการรับรองของสภา
วิชาชีพนั้น

ขอขอบคุณ